

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr.137g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi
din articolul 240 din Codul contravențional și a pct. 33 subpct. 2)
din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea
Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009

CHIȘINĂU

11 octombrie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Victor POPA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Ludmila Chihai, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 8 octombrie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 11 octombrie 2018 în camera de consiliu,

Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „a altor reguli de circulație rutieră” din denumirea articolului 240 din Codul contravențional și a pct. 33 subpct. 2) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, ridicată de către dl Iacob Cojocari, parte în dosarul nr. 5r-31/2018, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Rezina.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 8 octombrie 2018 de către dl judecător Igor Negreanu de la Judecătoria Orhei, sediul Rezina, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 18 mai 2018, dl Iacob Cojocari a fost informat, printr-o scrisoare, despre întocmirea pe data de 7 mai 2018 a procesului-verbal cu privire la nerespectarea unor reguli de circulație rutieră.

4. Pe 23 mai 2018, dl Iacob Cojocari a depus o contestație împotriva acestui proces-verbal.

5. Pe 12 iulie 2018, dl Iacob Cojocari a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „a altor reguli de circulație rutieră” din denumirea articolului 240 din Codul contravențional și a pct. 33 subpct. 2) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009.

6. Prin încheierea din 27 septembrie 2018, Judecătoria Orhei, sediul Rezina, a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și

a trimis sesizarea către Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 22

Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 25

Libertatea individuală și siguranța persoanei

„(1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile.

(2) Percheziționarea, reținerea sau arestarea unei persoane sunt permise numai în cazurile și cu procedura prevăzute de lege.

(3) Reținerea nu poate depăși 72 de ore.

(4) Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni.

(5) Celui reținut sau arestat i se aduc de îndată la cunoștință motivele reținerii sau ale arestării, iar învinuirea – în cel mai scurt termen; motivele reținerii și învinuirea se aduc la cunoștință numai în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu.

(6) Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.”

8. Prevederile relevante ale Codului contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 240

Nerespectarea indicatoarelor de semnalizare rutieră și de acordare a priorității de trecere, a altor reguli de circulație rutieră

(1) Nerespectarea de către conducătorul de vehicul a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interzicere și de sens obligatoriu, a indicatoarelor de informare privind direcția permisă de deplasare, a marcajului de pe partea carosabilă a drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulație, a dreptului privind delimitarea benzilor de circulație pe sens opus și a celor destinate vehiculelor de rută, nerespectarea regulilor de circulație privind începerea deplasării și schimbarea direcției de mers, privind poziția pe carosabil, privind depășirea vehiculelor, privind traversarea intersecțiilor și a locurilor de oprire a transportului public, privind remorcarea vehiculelor, privind transportul persoanelor și al încărcăturilor, privind deplasarea pe autostrăzi, nerespectarea exigențelor de folosire a dispozitivelor de iluminat la căderea întunericului sau în condiții de vizibilitate redusă

se sancționează cu amendă de la 12 la 15 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(2) Neglijarea de către conducătorul de vehicul a semnalului de interzicere al semaforului sau a gestului de interzicere al agentului de circulație

se sancționează cu amendă de la 15 la 18 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.”

9. Prevederile relevante ale Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, sunt următoarele:

„33. 1) Semnalizatorul sonor (claxonul) poate fi utilizat numai în cazul prevenirii unui accident în traficul rutier, iar în afara localităților – și pentru atenționarea conducătorului de vehicul ce urmează să fie depășit.

2) Semnalul sonor trebuie să fie de scurtă durată și trebuie efectuat la o distanță care ar evita surprinderea celor atenționați, pentru a nu-i determina să efectueze manevre ce pot pune în pericol siguranța traficului.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că prevederile contestate nu sunt clare și previzibile.

11. În opinia autorului excepției, prevederile contestate sunt contrare dispozițiilor articolelor 1 alin. (3), 4, 7, 20, 21, 22, 23, 25 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Guvernului, în prezenta cauză a Codului contravențional și a Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, ridicată de către dl Iacob Cojocari, parte în dosarul nr. 5r-31/2018, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Rezina, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

15. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „a altor reguli de circulație rutieră” din denumirea articolului 240 din Codul contravențional și pct. 33 subpct. 2) din Regulamentul circulației rutiere, care prevede că semnalul sonor trebuie să fie de scurtă durată și trebuie efectuat la o distanță care ar evita surprinderea celor atenționați, pentru a nu-i determina să efectueze manevre ce pot pune în pericol siguranța traficului.

16. Curtea reține că, potrivit articolului 240 din Codul contravențional, se sancționează cu amendă nerespectarea de către conducătorul de vehicul a indicatoarelor de semnalizare rutieră și de acordare a priorității de trecere, a altor reguli de circulație rutieră.

17. Curtea menționează că Legea cu privire la actele normative prevede că denumirea articolului exprimă succint obiectul de reglementare, fără a avea o semnificație proprie în conținutul articolului (art. 51 alin. (2) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017).

18. Curtea nu poate accepta critica textului de lege în raport cu dispozițiile constituționale ale articolului 23 privind calitatea legii, pentru că prevederile legale care fac obiectul excepției exprimă denumirea succintă a articolului 240 din Codul contravențional.

19. Mai mult, legislatorul a enumerat exhaustiv regulile de circulație rutieră a căror nerespectare se sancționează în alineatele (1) și (2) din articolul 240 din Codul contravențional, după cum urmează: nerespectarea de către conducătorul de vehicul a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interdicție și de sens obligatoriu, a indicatoarelor de informare privind direcția permisă de deplasare, a marcajului de pe partea carosabilă a drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulație, a dreptului privind delimitarea benzilor de circulație pe sens opus și a celor destinate vehiculelor de rută, nerespectarea regulilor de circulație privind începerea deplasării și schimbarea direcției de mers, privind poziția pe carosabil, privind depășirea vehiculelor, privind traversarea intersecțiilor și a locurilor de oprire a transportului public, privind remorcarea vehiculelor, privind transportul

persoanelor și al încărcăturilor, privind deplasarea pe autostrăzi, nerespectarea exigențelor de folosire a dispozitivelor de iluminat la căderea întunericului sau în condiții de vizibilitate redusă și neglijarea de către conducătorul de vehicul a semnalului de interdicere al semaforului sau a gestului de interdicere al agentului de circulație.

20. Așadar, analizând în ansamblu excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile referitoare la semnalul sonor, care trebuie să fie de scurtă durată și trebuie efectuat la o distanță care ar evita surprinderea celor atenționați, pentru a nu-i determina să efectueze manevre ce pot pune în pericol siguranța traficului, din pct. 33 subpct. 2) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, **nu se regăsesc** în articolul 240 din Codul contravențional.

21. Având în vedere cele menționate, pornind de la faptul că problema ridicată în prezenta cauză ține de interpretarea și de aplicarea legii de către instanțele de drept comun, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinarea sa în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a textului „a altor reguli de circulație rutieră” din articolul 240 din Codul contravențional și a pct. 33 subpct. 2) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, ridicată de către dl Iacob Cojocari, parte în dosarul nr. 5r-31/2018, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Rezina.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

*Chișinău, 11 octombrie 2018
DCC nr. 114
Dosarul nr. 137g/2018*